

Indikaatori nimetus	Psühhiaatria indikaator: Skisofreenia spektri psüühikahäiretega inimeste hõivatus tööga
Indikaatori kirjeldus/ Vajaduse põhjendus	<p>Erinevatel andmetel on skisofreeniahaigete seas töötute määr 70-90% [1,2]. Töötust seostatakse skisofreenia puhul vähenenud elukvaliteedi [3], töötamist aga kõrgema elukvaliteediga [2, 4, 9], parema tulemiga sotsiaalses funktsioonis, sümptomite raskuses [2]. Skisofreenia haigete tööhõive on madal isegi siis, kui nad on haiglaravil olnud vaid ühel korral [10].</p> <p>Norra skisofreenia patsientidega seotud otsestest ja kaudsetest kuludest (890 miljonit USD-d aastas, keskmiselt 106 000 USD-d skisofreenia diagnoosiga indiviidi kohta aastas) moodustas 2012. aastal haiglaravi 33% ning kõrgest töötuse määrast tuleneva produktiivsuse kaoga seotud kulud 29% kogukuludest [11].</p> <p>On näidatud, et kognitiivne, sotsiaalne ning tööoskuste treening on positiivse efektiga tööhõivele ning sotsiaalsele toimetulekule [5]. Samuti on tööhõive paranemist näidatud konkreetsete antipsühhootiliste preparaatide tarvitamise näitel [6, 7] ning sissetuleku suurenemist atüüpilisi antipsühhootikume kasutavate patsientide seas võrreldes esimese generatsiooni antipsühhootikume tarvitavate patsientidega [8].</p>
Definitsioon	Skisofreenia spektri psüühikahäiretega inimeste hõivatus tööga
Indikaatori tüüp	Ravitulemuse indikaator
Lugeja	Y - Kõik F20-F29 patsiendid, kes on tasunud jooksva aasta vältel sotsiaalmaksu
Nimetaja	N - Viimase 5 aasta jooksul psühhiaatrilist raviteenust saanud F20-F29 patsiendid
Valem	$X (%) = Y/N$
Sihtgrupp	Tööga hõivatud skisofreenia spektri patsiendid
Eeldused indikaatori arvutamiseks	<ul style="list-style-type: none"> • Põhidiagnoos RHK10 F20-F29 • Psühhiaatriline raviteenus (TTL 3004, 3031, 3032, 3033, 3100, 3015, 7617, 7626, 7627) • Statsionaarne ravi 2065, 2058, 2060 • Sotsiaalmaksu tasumine eelmise aasta vältel
Sisse arvatud	Viimase 5 aasta jooksul psühhiaatrilist raviteenust (TTL 3004, 3031, 3032, 3033, 3100, 3015, 7617, 7626, 7627) saanud F20-F29 patsiendid
Välja arvatud	
Tõlgendus	Konkreetne eesmärk määratletakse erialaseltsi poolt esmaste tulemuste analüüsi põhjal
Andmeallikad	<ul style="list-style-type: none"> • Haigekassa raviarved • Maksu- ja Tolliamet
Jälgimisperiood	Jälgimisperiood 01. jaanuar – 31. detsember. Andmeid analüüsitaks 1 kord aastas.
Edasine informatsioon	<p>1. I Kooyman, K Dean, S Harvey, E Walsh Outcomes of public concern in schizophrenia Br J Psychiatry Suppl, 50 (2007), 29–36</p> <p>2. S Marwaha, S Johnson Schizophrenia and employment—a review Soc Psychiatry Psychiatr Epidemiol, 39 (2004), 337–349</p>

3. Caron J, Mercier C, Diaz P. Socio-demographic and clinical predictors of quality of life in patients with schizophrenia or schizo-affective disorder. *Psychiatric Research*. 2005; 137, 203-213.
4. [Charzyńska K](#), [Kucharska K](#), Mortimer A. Does employment promote the process of recovery from schizophrenia? A review of the existing evidence. *Int J Occup Med Environ Health*. 2015;28(3):407-18.
5. Armijo JI, Méndez E, Morales R, Schilling S, Castro A, Alvarado R, Rojas G. Efficacy of community treatments for schizophrenia and other psychotic disorders: a literature review. *Front Psychiatry*. 2013 Oct 9;4:116.
6. Mihaljevic-Peles A, Sagud M, Filipcic IS, Grosic V, Pedisic I, Emsley R. Remission and employment status in schizophrenia and other psychoses: One-year prospective study in Croatian patients treated with risperidone long acting injection. *Psychiatr Danub*. 2016 Sep;28(3):263-272.
7. Kozma C1, Dirani R, Canuso C, Mao L. Change in employment status over 52 weeks in patients with schizophrenia: an observational study. *Curr Med Res Opin*. 2011 Feb;27(2):327-33.
8. Salkever D, Slade E, Karakus M. Differential effects of atypical versus typical antipsychotic medication on earnings of schizophrenia patients : estimates from a prospective naturalistic study. *Pharmacoeconomics*. 2006;24(2):123-39.
9. Bevan S, Gulliford J, Steadman K, Taskila T, Thomas R, Moise A. *Working with Schizophrenia: Pathways to Employment, Recovery & Inclusion*. Lancaster: The Work Foundation (UK). 2013.
10. Davidson M, Kapara O, Goldberg S, Yoffe R, Noy S, Weiser M. A Nation-Wide Study on the Percentage of Schizophrenia and Bipolar Disorder Patients Who Earn Minimum Wage or Above. *Schizophrenia Bulletin* vol. 42 no. 2 pp. 443–447, 2016.
11. Evensen S, Wisløff T, Lystad J, Bull H, Ueland T, Falkum E. Prevalence, Employment Rate, and Cost of Schizophrenia in a High-Income Welfare Society: A Population-Based Study Using Comprehensive Health and Welfare Registers. *Schizophrenia Bulletin* vol. 42 no. 2 pp. 476–483, 2016.